

Problemstilling 1: Vandflasken

Ingen afgift på flaskevand alligevel

I politik har der været tale om, at en afgift på flaskevand kunne bidrage til at sænke plastikforureningen.

Men nogle mener at der ikke er et behov for afgiften alligevel, fordi flaskevand er omfattet af pant- og retursystemet, der allerede sikrer, at cirka 90% af flaskerne indsamles. Modstandere af flaskevandsafgiften peger på, at man med en afgift på plast, blot kan anvende andre former for engangsemballage for eksempel pap. Andre former for emballage kan derfor være svære at genanvende, fordi det ikke er omfattet af pantsystemet, og derfor kan ende som almindeligt restaffald uden at blive genanvendt.

Pantsystemet

Flaskepant er betegnelsen for et system, hvor man betaler et ekstra beløb for emballagen når man køber drikkevarer. Når indholdet er tømt, kan man levere emballagen tilbage til butikkerne og modtage samme beløb tilbage. Systemet har til formål at få folk til indlevere beholdere af drikkevarer til genanvendelse.

Flaskepanten blev indført i Danmark i 1942, dengang var det kun glas-flasker. Men nu er der også pant på plastikflasker og dåser. Pant opdeles i to typer: returflasker og engangsemballage. Returflasker bliver sendt tilbage til det firma der har lavet dem. Her bliver de vasket og fyldt op med væske igen. Eksempler på returflasker er ølflasker. Engangsemballage bliver ofte smeltet om til ny emballage. Eksempler på engangsemballage er øl- og sodavandsdåser i metal, eller vandsflasker af plast. Når flasker fyldes op igen kan man kalde det for genbrug. Når flasker er smeltet om til nye kandes det for genanvendelse. Genbrug af flaskerne vil typisk være bedre fordi processen koster mindre energi.

Det danske drikkevand

Vand på flaske kan virke unødvendig fordi der kommer vand fra vandhaner. Hvis man er på farten, kan det være, at man ikke har mulighed for selv at tage vand fra en vandhane. Men meget ofte kan man få lov til at fylde en vandflaske, man selv har med, på en café eller i andre butikker.

I Danmark bliver vandet, der senere løber ud af hanerne, pumpet op fra undergrunden. På et vandværk bliver det iltet, filtreret og kvalitetssikret, før det sendes ud i vandhanerne. Vandets vej ned igennem jorden kan tage mange år. Afhængigt af jordtypen, kan det tage ca. 10 år at komme fra overfladen og ned, og bag efter 20-50 år at komme hen til der hvor vandet pumpes op.

I Danmark er vandet i hanerne i rigtig god kvalitet men farlige sprøjtemidler og gødning fra marker kan true kvaliteten af drikkevandet. Derfor kontrolleres vandet for at sikre, at man ikke bliver syg af at drikke vandet.

Plastikflaskens nedbrydningstid

Vandflasker består ofte af plastik. Plastik er ikke et problem i sig selv. Plastik er et materiale, der kan formes på mange måder, og det er nemt at genbruge eller genanvende. Men ender plastik i naturen, vil det tage flere hundrede år at blive nedbrudt. En plastflaskes nedbrydningstid er cirka 450 år. Faktisk ved man ikke helt, hvor lang tid det tager at nedbryde plast, fordi plast har kun været opfundet siden 40'erne.

Når plast nedbrydes, bliver det med tiden bare til små stykker plast. Små stykker plast, men også større stykker plast, kan dyr tro er mad og komme til at spise. Plast kan ikke nedbrydes i maven som almindelig føde kan. Derfor ophober plasten sig i maven. For dyr, der har spist meget plast, kan de ende med at dø af sult, fordi plasten fylder i maven, så der ikke er plads til andet. Halvdelen af skildpadderne i naturen har plast i maven. 90 procent af alle havfugle har plast i maven.

Vi danske plastsyndere

Brug af plaststikemballage i Danmark er steget med over 30 procent. I Danmark bruger vi hvert år cirka 300 millioner engangsplastikkrus og 150 millioner engangsfødevarebokse. I dag genanvendes kun 20 procent af plastemballagen. Det er ikke kun fint hvis plastik genanvendes, i stedet for at blive brændt af eller ende i naturen. Genanvendelse kræver energi når flaskerne smeltes om . Vi køber i Danmark 120 millioner liter flaskevand om året. Det svarer til 21 liter for hver person. 1 liter vand fra en vandhane, udleder 900 gange mindre end købe vand i engangs emballage. Engangs flaskevand bruger ekstra CO2 på at lave flasken og transportere den, til der hvor den skal sælges.

Plast i verden

Mindst 10 mio. ton. Så meget plastik bliver der udledt i verdenshavene hvert eneste år. Det svarer til en lastbil fyldt med plastik, der tømmes ud i havene hvert minut!

Svære ord:

Afgift

En politiker er en person, der beslutter ting i Danmark det kan fx være love

Emballage

er væsker der kan anvendes til at bekæmpe ukrudt og insekter

Restaffald

Gødning kan få planter til at vokse hurtigere

Undergrund

Nedbrydningstiden er den tid, det tager for en ting at forsvinde i naturen.

Filtrere

Emballage er produkter, som indpakker varer for at beskytte dem

Nedbrydningstid

Emballage er produkter, som indpakker varer for at beskytte dem